

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoCsp/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123204878
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8123204878.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Martina Barana a JUDr. Kataríny Krochtovej v spore žalobcu: Rozhlas a televízia Slovenska, so sídlom Mlynská dolina, 845 45 Bratislava, IČO: 47 232 480 proti žalovanému: R. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX, XXX XX Y., právne zastúpenému: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie 77,32 eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 20.09.2023, č. k. 7Csp/50/2023-47 takto jednohlasne

rozhodol:

Zrušuje rozsudok vo výroku II. o povinnosti žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu 17 eur a náklady spojené s vymáhaním pohľadávky 2,10 eur a vo výroku III. o náhrade trov konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Rozhlas a televízia Slovenska (v texte aj „žalobca“, resp. „RTVS“) je verejnoprávnou inštitúciou zameranou hlavne na vysielanie televíznej a rozhlasovej služby vo verejnom záujme (§ 3, § 5 z. č. 532/2010 Z.z. o Rozhlase a televízii Slovenska; v texte aj „Zákon o RTVS“).

2. RTVS sa v predmetnej veci domáhal zaplatenia úhrady za svoju službu za obdobie od 01.02.2013 do 30.11.2021 (žalované obdobie) s argumentáciou, že za služby je povinný platiť každý odberateľ elektriny mesačne (§ 3 z. č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti, poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska; v texte aj „Zákon o úhradách“). Za žalované obdobie, po čiastočnom späťvzati žaloby 50,34 eur ide o istinu 9,98 eur (60,32 eur - 50,34 eur), pokutu vo výške 17 eur a zaplatené poštovné vo výške 2,10 eur.

3. Predmetom odvolacieho konania je zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 17 eur a náklady spojené s vymáhaním pohľadávky vo výške 2,10 eur. Prvoinštančný súd svoje rozhodnutie odôvodnil zistením, že nárok žalobcu nevyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy a žalobca nie je dodávateľom podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení skorších predpisov. Preto je vylúčené, aby v tomto konaní išlo o spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúcim zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou. Úhrada za služby verejnosti poskytovaná RTVS spolu s príslušenstvom platiteľ neplatí na základe zmluvného vzťahu so žalobcom, táto povinnosť mu vyplýva priamo zo zákona o úhradách. Pre naplnenie definície platiteľa úhrad v zmysle § 3 Zákona o úhradách stačí, ak je fyzická osoba evidovaná ako odberateľ elektriny v odbernom mieste alebo ide o zamestnávateľa s kvalifikovaným počtom zamestnancov. Žalobca nie je dodávateľ v zmysle § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Je preto vylúčené, aby išlo o spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom v zmysle § 296 CSP, keďže nemôže byť pochýb o tom, že žalobca pri vymáhaní úhrad za služby verejnosti nevystupuje ako dodávateľ, to znamená ako osoba, ktorá koná v rámci svojej obchodnej či inej podnikateľskej činnosti. Hlavným predmetom činnosti žalobcu je vysielanie televízie a rozhlasovej programovej služby vo verejnom záujme, a to pri zachovaní svojho poslania, ktorým je rozvíjanie národného povedomia a kultúrnej identity obyvateľov Slovenskej republiky. Získané úhrady za služby verejnosti môžu byť používané výlučne

na financovanie hlavného predmetu činnosti žalobcu a nie jeho podnikateľskej činnosti. Posudzovaný právny vzťah vznikajúci nie zmluvne, ale priamo zo zákona, celý normovaný verejnoprávnym predpisom, bez možnosti žalobcu ho akýmkoľvek spôsobom modifikovať, nie je spotrebiteľským právnym vzťahom.

4. Súd považoval žalobný návrh žalobcu v časti zaplatenia zmluvnej pokuty 17 eur ako aj nákladov spojených s uplatnením pohľadávky - poštovné vo výške 2,10 eur za dôvodný, nakoľko v súvislosti so zákonným ustanovením Zákona o úhrade, zákonná formulácia jasne hovorí o povinnosti žalobcu vyzvať na zaplatenie úhrady dlžnej sumy do 60 dní od zistenia omeškania, a teda nie odo dňa jeho vzniku. Ide o dva rozličné momenty, pričom zákonodarca si jasne zvolil subjektívny moment zistenia omeškania. Preto uplatnená suma pokuty a suma zaplatenej poštovej úhrady patrí žalobcovi podľa názoru prvoinstančného súdu na základe ust. § 10 ods. 2, 3 Zákona o úhradách.

5. Výrok o trovách konania prvoinstančný súd odôvodnil ust. § 255 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 256 CSP.

6. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný navrhujúc, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. o povinnosti žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu 17 eur a náklady spojené s vymáhaním pohľadávky vo výške 2,10 eur a vo výroku III. o náhrade trov konania a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukázal, že súd prvej inštancie si neujasnil čoho sa vlastne žalobca v konaní domáha, keď rozhodol o zaplatení istiny 9,28 eur a nie 9,98 eur. Rozpor vo výške dlžnej istiny vyplýva už aj z porovnania sumy, ktorú žiadal žalobca zaplatiť výzvou na zaplatenie nedoplatku z 27.01.2023, pričom z uvedenej výzvy vyplýva, že žalobca žiada zaplatiť 67,06 eur nedoplatku, vrátane poštovného 2,10 eur, teda nedoplatok bez poštovného by predstavoval 64,96 eur, pričom žalobca si v predmetnom konaní uplatnil istinu 60,32 eur zmluvnú pokutu vo výške 17 eur a poštovné 2,10 eur. Po čiastočnom späťvzati žaloby o istinu 50,34 eur, predmetom konania je istina 9,98 eur, zmluvná pokuta 17 eur a poštovné 2,10 eur. Z uvedeného vyplýva, že samotná výzva na zaplatenie nedoplatku z 27.01.2023 je svojim obsahom nepravdivá, a preto je neplatná. Výzva na zaplatenie nedoplatku z 27.01.2023 predstavuje nekalú obchodnú prax, ale súčasne aj nedostatok odbornej starostlivosti žalobcu naviac tým, že požaduje nedoplatok za obdobie od 01.02.2013 do 30.11.2021, aj keď v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 16Csp/286/2017 už bol žalobcom uplatnený nedoplatok za obdobie od 01.01.2010 do 31.05.2017. Z uvedeného vyplýva, že žalobca požaduje v klamlivej výzve nedoplatok za obdobie od 01.02.2013 do 31.05.2017 duplicitne. Na záver odvolateľ zdôraznil, že inštitút tzv. koncesionárskych poplatkov je založený na spotrebiteľskom právnom vzťahu (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoCsp/8/2023). Predmetný právny vzťah, ktorého stranou je žalobca už bol posúdený aj ďalšími senátmi odvolacieho súdu ako vzťah spotrebiteľský a v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/10/2022, 2Co/154/2018, 5Co/18/2022, 6Co/13/2022, 7Co/66/2018, 8Co/5/2022, 10Co/38/2022, 13Co/23/2022, 19Co/26/2022, 22Co/39/2022 a 24Co/84/2018.

7. Žalobca k podanému odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že v predmetnej veci sa nejedná o spotrebiteľský spor a pokiaľ ide o rozdiel medzi sumou uvedenou vo výzve na zaplatenie nedoplatku a sumou uvedenou v istine žalobného návrhu, tá je spôsobená tým, že žalovaný neuhradil mesačné predpisy za obdobie medzi odoslaním výzvy a podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu žalobcom. Žalobca má za to, že žalovaný neuviedol nové skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na žalobcom uplatňovaný nárok, a preto považuje podané odvolanie za nedôvodné.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad upravených v ust. § 379 a nasl. Civilného sporového poriadku, bez nariadenia pojednávania a zistil, že rozsudok je dôvodné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. V otázke právneho posúdenia spotrebiteľského vzťahu medzi stranami sporu odvolací súd poukazuje na skoršie rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/93/2017-45 zo dňa 29.05.2018, ktorého dôvody a závery sú plne aplikovateľné aj na prejednávajúcu vec a od týchto záverov nebolo dôvodné ustúpiť.

10. Otázka spotrebiteľskej povahy veci je relevantná najmä pokiaľ ide o použitie ustanovení zákona týkajúcich sa poučovacej povinnosti zo strany súdu, najmä vhodného spôsobu poučenia spotrebiteľa nad

rámec všeobecnej poučovacej povinnosti, poučenia o viacerých možnostiach zastupovania, poučenia aj o iných spôsoboch účelnej obrany (§ 292 CSP). Povaha právnej veci má ďalej význam aj pri otázke prihladenia na premlčanie aj bez návrhu, pri aplikácii osobitných ustanovení o dokazovaní, pri oslobodení od platenia súdneho poplatku a ďalších procesných odlišnostiach v sporoch so slabšou stranou sporu. Aj z týchto dôvodov je posúdenie skutočností, či sa na takýto spor strán použijú ustanovenia ohľadom spotrebiteľských sporov, veľmi dôležitou.

11. Nemali by byť pochybnosti o existencii práva žalobcu na úhradu za služby verejnosti s jej príslušenstvom.

12. Odvolací súd bral na to zreteľ, najmä na fakt, že pre občanov niet obligatórnej (povinnej) právnej pomoci odborníkom na právo a „návšteva“ advokáta spojená s nákladmi prevyšujúcimi predmet drobného sporu na prvý pohľad pôsobí odradzujúco, najmä ak náklady nielenže môžu prevyšovať spornú sumu, ale nemusia byť nakoniec ani priznané (porov. čl. 16 nariadenia EP a Rady (ES) č.861/2007 z 11.júla 2007, ktorým sa upravuje Európske konanie s nízkou hodnotou sporu „Súd alebo tribunál neprisúdi úspešnej strane trovy, ktoré sú neprimerané voči pohľadávke“.

13. Otázkou, či ide o spotrebiteľskú právnu vec považuje odvolací súd za zásadnú a od jej vyriešenia závisí aj výsledok sporu. V analogických prípadoch súdy nepriznali prijímateľom predmetnej služby status spotrebiteľa (porov. napr. rozhodnutie KS v Banskej Bystrici z 31.10.2017 č.k. 12Co/282/2017).

14. Existuje súvislosť medzi službou verejnoprávneho vysielania a sporným poplatkom, či úhradou (tiež „koncesionársky poplatok“), aj keď povinnosť zaplatiť tento poplatok nevyplýva z bezprostredného poskytnutia služby, ktorej priamu hodnotu by tento poplatok či úhrada predstavovala, ale tento poplatok súvisí výlučne s uzavretou zmluvou o dodávke elektrickej energie bez prípadnej súvislosti s preukázanou držbou televízneho prijímača, či rozhlasového aparátu.

15. Samotný prístup k takejto službe, tiež možno povedať, že je voľným a nepodlieha zaplateniu tohto poplatku ako v prípade napr. zaplatenia poplatku za službu prijímania kódovaných televíznych staníc, kedy až zakúpením príslušného kódovacieho zariadenia možno sledovať takéto televízne vysielanie.

16. Ak by sa mala dať odpoveď na povahu vzťahu čo možno najstručnejšie, tým elementárnym dôvodom na podporu spotrebiteľskej povahy veci je fakt, že aj v prípade RTVS - vysielacej služby ide o službu, a ak ju žalovaný neprijal na obchodné účely (tiež profesiu či zamestnanie), tak ide čisto o spotrebu služby.

17. Samotný fakt, že zákonodarca nezvolil zmluvný systém, napr. povinné zmluvné prijímanie predmetnej vysielacej služby, nemôže byť prekážkou pre to, aby státisíce občanov stratili status konzumentov služby. Naopak, svojim spôsobom legislatívne vnútenie televíznej a rozhlasovej služby je jedna z okolností, ktoré majú potenciál ovplyvniť v budúcnosti posudzovanie obchodných praktík RTVS, či nie sú nekalé. Ako RTVS priznáva, aj keď len sčasti, predsa len aj ona podniká a robí tak v rámci poskytovania služby širokým vrstvám obyvateľstva.

18. Odvolací súd teda nijako nespochybňuje mimoriadne významné (doslova poslanie) verejnoprávnej RTVS, no bolo by príliš odvážne konštatovať, že RTVS sa za žiadnych okolností nemôže dopustiť nekalých obchodných praktík, ktorých nosnú reguláciu obsahuje práve Spotrebiteľský kódex. Ak je ale tomu tak, tak na druhej strane sú tu občania ako konzumenti služby očakávajúci, že v prípade nekalej obchodnej praktiky budú na žalobcu dopadať ochranné normy spotrebiteľského práva.

19. Právne predpisy o ochrane spotrebiteľov pred nekalou praxou sú potencionálne vo vzťahu k širokým vrstvám obyvateľstva tými, ktoré dávajú odpoveď o možných spotrebiteľských konzekvenciách vzťahu medzi RTVS a prijímateľmi (konzumentmi) predmetnej transmisijnej služby. Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách nie je pritom jedinou smernicou spotrebiteľského práva. To na margo argumentov žalobcu, ktorý ako predpoklad spotrebiteľskoprávnej ochrany považuje len a len existenciu zmluvy.

20. Nie je úlohou súdu detektívne vyhľadávať potencionálne možné nekalé obchodné praktiky podľa spotrebiteľského kódexu a s tým spojenú existenciu spotrebiteľa. Fakt je ale ten, že újinné predpisy a implementované vnútroštátne právo nevychádzajú z nejakého uzavretého okruhu nekalých obchodných

praktík. Zákon ani nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol všetky rozmanitosti života a postihol všetky do úvahy prichádzajúce možné nečestnosti (porov. príkladmo vypočítané nekalé obchodné praktiky podľa prílohy k Spotrebiteľskému kódexu a Smernice 2005/29, napr. „agresívnou praktikou je okrem iného zahrnutie priameho nabádania pre deti do reklamy, aby si kúpili alebo aby presvedčili svojich rodičov alebo iných dospelých, aby im kúpili propagované produkty).

21. Za takýchto okolností, ak niet legislatívne uzavretého okruhu do úvahy prichádzajúcich obchodných praktík, ktoré môžu byť nekalé, tak ani čiastočne podnikajúceho žalobcu ako poskytovateľa služby širokým vrstvám obyvateľstva nemožno vylučovať z okruhu subjektov povinných dodržiavať zákaz nekalých obchodných praktík. Žalobca je dodávateľom služby a súčasne protipólom - protistranou spotrebiteľom verejnej transmisijnej služby bez ohľadu na to, či dôjde ku kolízii s normami na ochranu spotrebiteľa. Ani pri vzťahoch, v rámci ktorých niet pochybností o ich spotrebiteľskej povahe (úverové, poisťné a ii), spotrebiteľský vzťah nevzniká až porušením práva ale už jeho založením.

22. Inými slovami tiež povedané, žalobca sa nestáva dodávateľom spotrebiteľskej služby až momentom, keď použije nekalú obchodnú praktiku v rozpore s legislatívou implementovanou na základe Smernice 2005/29 „o nekalých obchodných praktikách“, ale už v čase, keď do vzťahu, z ktorého takáto praktika môže vziť vstúpi, a to bez ohľadu na formu vzniku vzťahu, teda vrátane jeho založenia zákonom. O to viac, ak právny vzťah s cieľom poskytovať službu širokým vrstvám obyvateľstva (nepodnikateľom) má zmluvný základ nevyvímajúc zmluvu o dodávke elektriny so všetkými jej vedľajšími, náhodilými zložkami (accidentalia negotii) a ďalšími súvisiacimi vzťahmi.

23. Ide o odvodený záväzok vo vzťahu k verejnoprávnej inštitúcii. Ak by sa aj pripustila možnosť, že nejde o spotrebiteľský vzťah, potom za relevantné treba považovať vzťahy aj len súvisiace. V tomto smere zákon zaraďuje pod režim spotrebiteľského práva nielen spory zo spotrebiteľských zmlúv, ale aj spory súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou (porov. slovo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou v § 290 CSP).

24. Napriek skutočnosti, že vzťah priamo medzi platiteľom úhrady a RTVS nevznikol tým najbežnejším spôsobom („zmluvou“), nemožno prehladať skutočnosť, že podmienkou jeho vzniku je uzavretie „štandardnej“ spotrebiteľskej zmluvy. Ak teda tento „pridružený vzťah“ má byť nejakým spôsobom právne posúdený, zrejme musí byť posúdený v súlade s prvotnou zmluvou (o dodávke elektriny), od ktorej sa odvíja a ktorá spotrebiteľskou zmluvou nepochybné je.

25. Za stavu, ak súd prvej inštancie nepriznal vzťahu medzi stranami sporu relevantnú opodstatnenosť spotrebiteľského vzťahu a následne nepostupoval v konaní so žalovaným ako so spotrebiteľom, tak pre nedostatočné poučenie spotrebiteľa v zmysle ust. § 292 CSP a pre neskúmanie opodstatnenosti žaloby žalobcu, z pohľadu ochrany práv spotrebiteľov došlo k závažnej procesnej vade, ktorá má za následok nesprávny postup okresného súdu aj napríklad v súvislosti s identifikáciou dôkazného bremena strán sporu.

26. Odvolací súd len pripomína, že doktrína legitímneho očakávania je doktrínou verejného práva, ktorá spočíva v tom, že súkromná osoba ako účastník právneho vzťahu má voči orgánu verejnej moci isté odôvodnené očakávania. Tieto odôvodnené očakávania sa vzťahujú na postup orgánu verejnej moci, prípadne rozhodnutie toho orgánu. Postup orgánu verejnej moci totiž musí byť predvídateľný (vzhľadom na právnu úpravu) a orgán nemôže v skutkovo podobných prípadoch rozhodovať rozdielne (IV. ÚS 15/2014-77 cit. „Ústavný súd pritom zdôrazňuje, že z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že rozdielna judikatúra v skutkovo rovnakých, prípadne podobných veciach, je prirodzenou súčasťou vnútroštátneho súdneho systému (v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva). Z hľadiska princípu právnej istoty je ale dôležité, aby najvyššia súdna inštancia pôsobila ako regulátor konfliktov judikatúry a aby uplatňovala mechanizmus, ktorý zjednotí rozdielne právne názory súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach. Pre posúdenie, či rozdielnou judikatúrou najvyššej súdnej inštancie došlo k porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru, je preto rozhodujúce, či vnútroštátne právo obsahuje mechanizmus zaisťujúci koherentnosť judikatúry a či príslušný orgán tento mechanizmus fakticky a riadne využíva (pozri rozhodnutie ESLP Beian v. Rumunsko (č. 1) zo 6. 12. 2007). V danej veci bolo podľa názoru odvolacieho súdu potrebné postupovať v súlade s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/93/2017-45 zo dňa 29.05.2018.

27. Aj právo sprostredkované kasačným súdnym rozhodnutím nemusí byť len bezduchým formalistickým aktom, ale môže predstavovať presadzovanie ekvít a naplnenie doktríny legitímneho očakávania. V otázke hľadania a komparácie vyváženosti základných práv so zreteľom na spravodlivú úpravu pomerov medzi sporovými stranami. Odvolací súd je zástancom nepozitivistického východiska s akcentom na materiálny výkon spravodlivosti, avšak po náležitom objasnení veci, čoho výsledkom má byť spravodlivé usporiadanie pomerov.

28. Prvoradou úlohou všeobecných súdov a zmyslom občianskeho súdneho konania je nachádzanie (hľadanie) hmotného práva a spravodlivé riešenie sporov medzi účastníkmi. S touto požiadavkou sa žalobca obracia na súd s návrhom na začatie konania (žalobou), a to isté od súdu očakáva aj strana žalovaná (porov. § 1 a 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O.s.p.“) a čl. 46 ods. 1 ústavy, pozri Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, I. ÚS 192/2015-29 zo dňa 07.10.2015).

29. Stabilizovaná aplikačná prax odvolacieho súdu s preferenciou užitočnosti práva a presadzovania úprimného záujmu pri nastoľovaní spravodlivej úpravy medzi stranami sporu vedie vo svojej podstate k naplneniu fair trial procesu, čím dochádza k prestaveniu čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. So zreteľom na uvedené odvolaciu súdu neostávalo nič iné len kasačným vybavením veci zrušiť rozsudok postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a podľa § 391 ods. 1, 2 CSP s vrátením veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

30. V prejednávannej veci je predmetom odvolacieho prieskumu nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty 17 eur a úhrady poštovného vo výške 2,10 eur. Žalobca sa domáha zaplatenia týchto súm v zmysle ust. § 10 ods. 2 Zákona o úhradách. Ako vyplýva z obsahu spisu, výzvou na zaplatenie nedoplatku zo dňa 27.01.2023 žalobca vyzval žalovaného na nedoplatok 67,06 eur vrátane poštovných sadziieb 2,10 eur najneskôr do 30 dní od doručenia tejto výzvy s tým, že v nedoplatku je zahrnutý aj predpis na mesiac január 2023 (č. I. 3). Teda žalobca nevyzval žalovaného na zaplatenie úhrad (podľa žaloby ide o úhrady za obdobie od 01.02.2013 - 30.11.2021), do 60 dní od zistenia omeškania, ale až výzvou zo dňa 27.01.2023. Z predloženej výzvy zo dňa 27.01.2023 zároveň vyplýva, že v prípade neuhradenia dlhu do 30 dní od doručenia výzvy, žalobca uplatní nárok na súde na zaplatenie nedoplatku spolu s pokutou 17 eur.

31. Podľa § 10 ods. 2 Zákona o úhradách, účinného ku dňu 30.11.2021, ak vyberateľ úhrady zistí, že platiteľ je v omeškaní so splatením úhrady, je povinný ho písomne vyzvať do 60 dní od zistenia tejto skutočnosti na zaplatenie tejto úhrady a na zaplatenie poštovných sadziieb, súvisiacich s odoslaním výzvy na zaplatenie úhrady.

32. Ak platiteľ podľa § 3 písm. a) nezaplatí úhradu a poštovné sadzby v lehote do 30 dní od doručenia výzvy podľa ods. 2, platiteľ je povinný zaplatiť vyberateľovi úhrady aj pokutu 17 eur (§ 10 ods. 3 Zákona o úhradách, účinného ku dňu 30.11.2021).

33. Odvolací súd vychádzajúc nielen zo znenia ust. § 10 ods. 2 Zákona o úhradách, ale aj z primárneho práva Európskej únie, ktoré sleduje vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa (článok 38 Charty základných práv EÚ), kedy podľa názoru odvolacieho súdu v zmysle tohto ustanovenia je nutné vkladať aj prípadné nejednoznačné znenie vnútroštátnej právnej úpravy. Právne vágne stanovením začiatok doby, v ktorej by mal byť vyzvaný subjekt, ktorý má platiť úhradu, dáva súdu úlohu, aby vo svetle špecifického prípadu vyložil predmetné ustanovenie zákona. Zákon uvádza, že ak vyberateľ úhrady zistí, že platiteľ je v omeškaní so zaplatením úhrady, je povinný ho písomne vyzvať do 60 dní od zistenia. To, akým spôsobom by sa mala táto skutočnosť zistiť zákon podrobne neuvádza. Odvolací súd je toho názoru, že nemožno nedôvodne odkladať uplatnenie práva zo strany vyberateľa úhrady a umožniť mu to, aby vyzýval platiteľa v časovom odstupe niekoľkých rokov na zaplatenie tejto úhrady. Takéto konanie podľa názoru odvolacieho súdu nie je v súlade so zásadou riadneho hospodára, resp. subjektu, ktorý je povinný vykonávať správu úhrady. Ak žalobca nevyzval písomne žalovaného na zaplatenie úhrady do 60 dní od zistenia omeškania so zaplatením úhrady, nemohol mu vzniknúť ani nárok vyplývajúci z ust. § 10 ods. 2, 3 Zákona o úhradách, navyiac v prejednávannej veci sa javí, že ide o výzvu, ktorá ani nespĺňala podmienky vyplývajúce z ust. § 10 ods. 2 Zákona o úhradách, nakoľko z výzvy zo dňa 27.01.2023 vyplýva, že žalobca vyzýva žalovaného na zaplatenie nedoplatku 67,06 eur (vrátane poštovných sadziieb 2,10 eur), pričom predmetom konania je nedoplatok za obdobie od 01.02.2013 do 30.11.2021, aj keď v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 16Csp/286/2017 už bol žalobcom uplatnený nárok

na nedoplatok za obdobie od 01.01.2010 do 31.05.2017. Z uvedeného vyplýva, že žalobca vo výzve z 27.01.2023 nedoplatok za obdobie od 01.02.2013 do 31.05.2017 požaduje duplicitne. Naviac podľa názoru odvolacieho súdu nie je relevantné to, že omeškanie platiteľa úhrady trvalo dlhšiu dobu, je nutné vychádzať z toho, kedy došlo prvýkrát k omeškaniu, čo nepochybne bolo niekoľko rokov pred zaslaním výzvy z 27.01.2023.

34. Vzhľadom na vyššie uvedené bolo potrebné napadnuté rozhodnutie v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

35. Okresný súd v ďalšom konaní prizná právnomu vzťahu medzi žalobcom a žalovaným spotrebiteľský charakter a z uvedeného vyvodí konzekvencie vo vzťahu k dôkaznému bremenu a bude postupovať podľa druhej hlavy CSP. Prvoinštančný súd po vrátení veci bude postupovať v súlade s naplnením ústavného princípu ochrany slabšej zmluvnej strany (pozri uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/166/2018 z 25.03.2019, bod 18 a 19 rozhodnutia).

36. Týmto právnym názorom je prvoinštančný súd podľa § 391 ods. 2 CSP viazaný.

37. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).